

DZIAŁANIA

WYCHOWAWCZO – EDUKACYJNE

ORAZ PROFILAKTYCZNE

W ZAKRESIE ROZWIJANIA

KOMPETENCJI

CZYTELNICZYCH ORAZ

UPOWSZECHNIANIA

CZYTELNICTWA WŚRÓD DZIECI

I MŁODZIEŻY

w Szkole Podstawowej nr 2

im. Batalionów Chłopskich

w Żołyni

Na podstawie przeprowadzonych badań zostały zaplanowane i zrealizowane działania, które lokują się w dwóch formach działalności, tj.

1. wychowawczo - edukacyjnej,
2. profilaktycznej.

Opisane działania miały na celu realizację wskazań Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz zwiększenie poziomu czytelnictwa wśród uczniów placówki.

Realizacja zaplanowanych działań przebiegała w ścisłej współpracy:

1. z rodzicami/ opiekunami prawnymi uczniów placówki w wymienionych formach:
  - zebrania klasowe,
  - rozmowy indywidualne w sprawach uczniów,
  - zaangażowanie w działania realizowane przez szkołę, zachęcanie do współorganizacji i udziału w wydarzeniach,
  - motywowanie uczniów do aktywności poprzez dawanie dobrego przykładu swoją postawą.
2. z instytucjami/ placówkami/ organizacjami wspierającymi rozwój czytelnictwa oraz rozwój psychomotoryczny dzieci i młodzieży :
  - Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
  - organizacjami promującymi kampanie społeczne na rzecz czytelnictwa,
  - poradniami pracującymi nad poprawą koncentracji u uczniów, np. Poradnia neurofeedback/ biofeedback,
  - Gminnym Ośrodkiem Kultury,
  - Gminną Biblioteką Publiczną w Żołyni,
  - Biblioteką Pedagogiczną w Łańcucie,oraz w formie
  - zajęć logopedycznych,
  - zajęć plastycznych rozwijających zdolności motoryczne u dzieci.

Działalność wychowawczo-edukacyjna

Mając na uwadze prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży, na terenie szkoły podejmowane są różnorodne działania wychowawczo-edukacyjne. Współpraca z rodzicami/ opiekunami prawnymi dzieci i młodzieży powinna opierać się na:

- organizowaniu zebrań (tzn. wywiadówki, dni otwarte szkoły),
- angażowanie rodziców/ prawnych opiekunów uczniów w życie szkoły oraz działania organizowane przez placówkę,
- udział w zajęciach prowadzonych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną oraz innych specjalistów tematu,
- stałe kontrolowanie postępów w nauce oraz reagowanie na każde dziwne zachowanie oraz odchylenie od normy,
- prowadzeniu konsultacji indywidualnych z nauczycielem, wychowawcą.

W ramach działalności wychowawczo-edukacyjnej szkoła podejmuje następujące działania:

I.p.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1.	Współpraca z rodzicami / opiekunami prawnymi uczniów w celu promowania czytelnictwa u wychowanków oraz zdiagnozowanie przyczyn niechęci do czytania.	Opracowywanie i upowszechnianie materiałów wskazujących problem obniżenia poziomu czytelnictwa oraz wskazanie możliwych konsekwencji dla rozwoju dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych	Wychowawcy bibliotekarz nauczyciele j. pol.	Cały rok, Podczas spotkań z rodzicami	Rodzice/ opiekunowie prawni/, nauczyciele i wychowawcy
		Przykłady: ○ zapoznanie opiekunów prawnych z najnowszymi statystykami odnośnie poziomu czytelnictwa uczniów na wszystkich poziomach edukacji, ○ uświadomienie rodzicom/ opiekunom prawnym dzieci jak ważną rolę odgrywa ich własne podejście do książek i prasy na późniejsze sposoby zachowania uczniów, ○ zorganizowanie spotkania z psychologiem o specjalizacji z neuroanatomii bądź specjalistą w tym temacie – zapoznanie zebranych gości z efektem braku aktywnego czytania u człowieka bądź jedynie przejawiania sporadycznej aktywności u dziecka.			

	Zaangażowanie rodziców / opiekunów prawnych do współpracy przy promowaniu czytelnictwa wśród uczniów placówki. Praca nad zmianą postrzegania zjawiska czytelnictwa.	Wychowawcy, bibliotekarz	Wrzesień Listopad Styczeń Kwiecień	Rodzice / Opiekunowie prawni
		Przykłady: ○ angażowanie rodziców/ prawnych opiekunów dzieci do współorganizowania: konkursów czytelniczych, happeningów, wyjazdów itp.; ○ zachęcenie rodziców/ prawnych opiekunów uczniów do sponsoringu lub pomocy przy pozyskiwaniu sponsorów na zakup nowych pozycji książkowych niezbędnych szkole lub takich, które zostały wybrane przez uczniów placówki; ○ promowanie wspólnego czytania (na głos) z dzieckiem; ○ zachęcanie rodziców do udziału w <i>kampanii „Cała Polska czyta dzieciom”</i>; ○ zorganizowanie wieczornego spotkania z książką – wytypowani wcześniej nauczyciele i rodzice na zmianę przedstawiają inscenizację wybranych fragmentów wybranych książek dla dzieci i młodzieży; ○ zorganizowanie konkursu pięknego czytania dla dorosłych (rodziców, prawnych opiekunów dzieci). W jury zasiadają uczniowie, którzy zdobyli wcześniej nagrody w analogicznym konkursie dla uczniów (oczywiście głos pozostałych uczniów tzn. publiczności, również brany jest pod uwagę);		

2.	Kształtowanie wysokiego poziomu rozwoju intelektualnego i wiedzy	Upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, zwiększenie frekwencji w bibliotece	Nauczyciele, bibliotekarz	Cały rok	Uczniowie, i wychowankowie
	Przykłady: ○ konkursy czytelnicze, plastyczne, rozmowy o książkach; ○ przygotowanie i realizacja konkursu wiedzy o książkach, które nie są lekturami obowiązkowymi, z nagrodami dla poszczególnych grup wiekowych: – Dla klas I – III „Mój ulubiony bohater bajkowy” – Dla klas IV – VI „Czytam i jestem bogatszy” ○ aktywne działanie gazetki szkolnej „Wędrówki po DWÓJCE”; ○ organizowanie spotkań z autorami książek; ○ wizyty w drukarni; ○ wizyty w wydawnictwach; ○ organizowanie zajęć w bibliotece zewnętrznej; ○ interaktywne rozwiązywanie krzyżówek, quizów; ○ zachęcenie uczniów do przekazywania bądź wymiany nieużywanych/ nieczytanych własnych pozycji książkowych swoim kolegom i koleżankom - przeznaczenie w bibliotece miejsca na książki, które uczniowie chcą przekazać innej osobie; ○ zachęcanie uczniów do pisania własnych opowiadań, wierszy.				
	Edukacja kulturalna – udział w kampaniach społecznych	Nauczyciele, bibliotekarz	W czasie trwania kampanii lub akcji	Uczniowie, wychowankowie, rodzice, nauczyciele i inne osoby zainteresowane	
○ zachęcenie rodziców/ prawnych opiekunów dzieci oraz samych uczniów do udziału w kampaniach społecznych promujących wzrost czytelnictwa w Polsce m.in. poprzez zamieszczanie na stronach internetowych szkoły informacji o akcjach i kampaniach ogólnopolskich np.: • „Cała Polska czyta dzieciom”; • „Przynieś książkę do biblioteki”;					

		• „<i>Noc bibliotek</i>” (najbliższa inicjatywa odbędzie się 4 czerwca 2016, spis bibliotek biorących udział w kampanii można znaleźć na stronie internetowej www.nocbibliotek.org); • „<i>Narodowe czytanie</i>”; • „<i>Bookcrossing</i>” - polegający na zostawianiu przeczytanych książek w miejscach publicznych, by znalazca mógł je przeczytać i przekazać dalej; • „<i>Czytam wszędzie</i>” – akcja zachęcająca do nowoczesnych form czytelnictwa oraz promująca czytelnictwo w miejscach, w których ludzie czekają np. w autobusie, u lekarza itp. (więcej informacji na temat kampanii społecznej można znaleźć na stronie internetowej www.wolnelektury.pl);

Działalność profilaktyczna

Działalność profilaktyczna w szkole i placówce polegała na stosowaniu działań i środków koniecznych do osiągnięcia celu. Skuteczna profilaktyka jest optymalnym sposobem na minimalizowanie ryzyka pojawienia się problemu z małym czytelnictwem wśród uczniów placówki. Wczesne działanie zapobiega również rozwojowi niepożądanych form zachowania oraz rozwoju wadliwych i nieodpowiednich sposobów uczenia się.

W ramach działalności profilaktycznej szkoła podejmuje następujące działania:

I.p.	Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialny	Termin oraz częstotliwość	Odbiorca
1.	Diagnostyka problemu	Rozpoznanie uczniów z problemami dyslektycznymi	Wychowawcy, n-l j. polskiego	W ciągu roku, zgodnie z terminarzami	Rodzice / opiekunowie prawni/ nauczyciele
		Przykłady: - o przeprowadzanie okresowych ankiet badających poziom czytelnictwa u uczniów placówki; - o sprawdzanie u uczniów zdolności do szybkiego czytania, czytania ze zrozumieniem, słuchania ze zrozumieniem – konieczne jest, aby badanie odbywało się w sprzyjających dla ucznia warunkach, bez obecności osób trzecich; - o rozpoznanie uczniów z problemami uczenia się oraz zdiagnozowanie ich przyczyn; - o zapewnienie profesjonalnej pomocy (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna), wypracowanie skutecznej metody uczenia się; - o zapoznanie nauczycieli ze zjawiskiem dysleksji rozwojowej oraz nauczania, w jaki sposób należy edukować wychowanków; - o bal maskowy – w okresie karnawału zorganizować imprezę taneczną, podczas której obowiązują stroje w konwencji wybranej wcześniej książki; - o określenie predyspozycji uczniów do nauki – określenie kto jest wzrokowcem, słuchowcem, kinestetykiem jak także określenie kto jest prawo - a kto lewooczny. Rozmieszczenie uczniów			

		w klasie (przydzielenie miejsca) według posiadanych przez nich predyspozycji; o rodzice i nauczyciele zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci i młodzieży oraz specjalnych sposobów nauczania, które zostały dopasowane specjalnie pod indywidualne potrzeby każdego z uczniów.			
		Praca nad poprawnością rozwoju psychomotorycznego u uczniów klas podstawowych.	wychowawcy	W ciągu roku	Uczniowie i wychowankowie
		Przykłady: - o wczesne zdiagnozowanie problemów psychomotorycznych u uczniów placówki i zdiagnozowanie ich przyczyn - nawiązanie współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, - o zajęcia wykorzystujące metodę papier-ołówek; - o nauka kaligrafii bądź uzupełnianie braków; - o zajęcia plastyczne.			
		Rozwijanie kompetencji czytelnicych			
		Przykłady: - o wypracowanie poprawnej techniki czytania u uczniów placówki; - o ćwiczenie umiejętności czytania ze zrozumieniem; - o ćwiczenie umiejętności słuchania ze zrozumieniem - należy uświadomić uczniom różnicę między słyszeniem a słuchaniem; - o ćwiczenie umiejętności szybkiego czytania; - o prowadzenie specjalistycznych zajęć o sposobach zapamiętywania – mnemotechniki – podczas zajęć dodatkowych			

		Zachęcanie dzieci i młodzieży do samodzielnego czytania książek, czasopism	Rodzice, nauczyciele, bibliotekarz,	W ciągu roku	Rodzice/ opiekunowie prawni/ dziadkowie/ inne bliskie osoby dorosłe z najbliższego otoczenia ucznia
Przykłady: ○ głośne czytanie dzieciom przed snem; ○ wspólne czytanie – jeśli dziecko przy samodzielnym głośnym czytaniu zmęczy się, osoba, która mu towarzyszy, powinna pomóc i kontynuować czytanie za niego; ○ jeśli uczeń posiada problemy logopedyczne warto umówić spotkania ze specjalistą, który pomoże zminimalizować bądź całkowicie usunąć problem.					
	Wypracowanie poczucia pełnego zaufania oraz partnerstwa	Szczera i otwarta rozmowa z podopiecznymi	Wychowawcy, nauczyciele	W ciągu roku	Uczniowie, wychowankowie, nauczyciele
Przykłady: ○ integracja środowisk uczniowskich; ○ nauka umiejętności bycia w grupie i z grupą; ○ wypracowywanie prawidłowego, pozytywnego postrzegania osób czytających książki, prasę itp.					

Efekty i wnioski:

1. Liczba wypożyczeń książek w bibliotece wzrosła z ..... /na osobę do ..... książki/ na osobę.
2. Zwiększyła się liczba uczniów korzystających z czytelni szkolnej. Zgodnie z zeszytem rejestracji czytelników – średnia dzienna czytelników wynosi ..... osoby w każdym dniu roboczym.
3. Badania ewaluacyjne typu „in-post” na zakończenie roku szkolnego i po zakończeniu podejmowanych działań dostarczyły następujących informacji:
  - a) uczniowie stwierdzili, że dokonali rodzice dokonali zakupu co najmniej ... książek w tym roku szkolnym,
  - b) w ...% rodzinach rodzice czytali wspólnie i „ na głos” swoim dzieciom;
  - c) prawie każdy rodzic (...%) interesował się szkolną lekturą.
4. ...% rodziców wraz z uczniami odwiedziło miejską bibliotekę w Dniu nocy biblioteki.
5. ....
6. ....

